

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O INSPEKCIJAMA FEDERACIJE BiH

Član 1.

U Zakonu o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj: 73/14), član 64. se mijenja i glasi:

„Član 64.

(Postupak inspektora u slučaju neusklađenosti sa materijalnim propisom)

- (1) Ako inspektor u nadzoru, utvrdi da nadzirani subjekt ima konačno rješenje kojim mu je utvrđeno određeno pravo, a koje nije izdato u skladu sa materijalnim propisom, bez odlaganja će, u pisanoj formi, o utvrđenom obavijestiti i pozvati nadležni organ da preispita svoje rješenje.
- (2) Ukoliko organ iz stava (1) ovog člana ne postupi po pozivu inspektora, inspektor će se obratiti u pisanoj formi nadležnom drugostepenom organu kojeg će izvestiti o utvrđenim nepravilnostima, kao i nepostupanju prvostepenog organa po upućenom pozivu.
- (3) Ako nema drugostepenog organa, inspektor će poziv iz stava (1) ovog člana uputiti Vladi Federacije BiH, ako se radi o rješenju federalnog organa ili federalne ustanove, odnosno vlasti kantona, ako se radi o rješenju kantonalnog organa uprave ili kantonalne ustanove, kao i rješenju općinskog načelnika ili gradonačelnika, odnosno općinske ili gradske službe za upravu.
- (4) Ako organ iz stava (1), a potom ni organ iz stava (2) ovog člana ne postupe po . pisanoj obavijesti, inspektor će o istom, obavijestiti upravnog inspektora da poduzme radnje sukladno svojim zakonom utvrđenim ovlaštenjima.”

O B R A Z L O Ž E N J E

ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O INSPEKCIJAMA FBiH

I - USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni temelj za donošenje ovoga zakona sadržan je u odredbi članka IV.A.20.(1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, donosi zakone o vršenju funkcija federalne vlasti, kao i članka III 1. C prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH utvrđivanje ekonomske politike, odnosno stvaranje uvjeta za povoljno ekonomsko okruženje.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Federalno ministarstvo pravde je sačinilo i pustilo u proceduru usvajanja Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o inspekcijskim Federacije BiH, koje izmjene se odnose na obavezu provedbe Presude Ustavnog suda Federacije BiH kojom su dvije odredbe u zakonu (certificiranje i odredba o suspenziji inspektora) proglašene neustavnim.

Konkretno predložena izmjena člana 64. Zakona o inspekcijskim Federacije BiH(„Službene novine Federacije BiH“ broj:73/14) nije obuhvaćena naprijed pomenutim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o inspekcijskim Federacije BiH, i istom se nastoji precizno propisati način poništenja nezakonitih rješenja, a za koje inspektor na terenu utvrđi da su važeća i da su očito u nesuglasju sa materijalnim propisom, što otežava uređenje stanja u određenoj upravnoj oblasti.

Predložena izmjena sačinjena je u cilju preciziranja postupanja federalnog inspektora u situaciji, kada u postupku inspekcijskog nadzora utvrđi da nadzirani subjekt posjeduje dozvolu/ ili saglasnost /ili odobrenje, koje prema svim objektivnim činjenicama, ali i raspoloživim materijalnim dokazima koje inspektor utvrđi u nadzoru, subjekt nije ispunjavao, niti mu je nadležni organ takvo pravo mogao utvrditi rješenjem.

Takve situacije se dešavaju u praksi, a važeća norma utvrđena članom 64. Zakona nije usklađena sa ZUP-om, te u tom smislu je teško provodiva u praksi. Naime, u važećem zakonu, u članu 64. utvrđeno je, da kada inspektor utvrđi da rješenje kojim je subjektu nadzora utvrđeno pravo nije u skladu sa materijalnim propisom iz oblasti koju nadzire, o tome će obavijestiti i pozvati upravnog inspektora, da u skladu sa Zakonom poduzme odgovarajuće aktivnosti prema nadležnom organu radi njegovog poništenja ili ukidanja po pravu nadzora.

U praksi ovako formulisana odredba nije bila primjenjiva, jer je ista u suprotnosti sa članom 139. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“ broj: 35/05) kojima je utvrđena nadležnost federalnog upravnog inspektora, a također je u suprotnosti i sa član 260. ZUP-a („Službene novine FBiH broj. 2/98, 48/99) koje regulišu vanredni pravni lijek poništavanja i ukidanje rješenja po pravu nadzora.

Prema predloženoj izmjeni ovog člana, inspektor se obraća nadležnom organu kako bi isti preispitao svoje rješenje. Ukoliko nadležni organ ne postupi po pozivu inspektora, inspektor će o navedenome obavijestiti neposredno drugostepeni organ radi poduzimanja radnji u vezi sa utvrđenim nepravilnostima ali i nepostupanju od strane prvostepenog organa. Ako nema drugostepenog organa, inspektor će poziv uputiti Vladi Federacije BiH, ako se radi o rješenju federalnog organa ili federalne ustanove, odnosno vlasti kantona, ako se radi o rješenju kantonalnog organa uprave ili kantonalne ustanove, kao i rješenju općinskog načelnika ili gradonačelnika, odnosno općinske ili gradske službe za upravu. Ukoliko ni prvostepeni, a potom ni drugostepeni organ ne postupe po pozivu inspektora, on će o navedenom obavijestiti upravnog inspektora da postupi sukladno svojim ovlaštenjima.

Ovom izmjenom člana 64. Zakona o inspekcijskim Federacije BiH (“Službene novine FBiH”, broj: 73/14) se nastoji osigurati vladavina prava i jednakosti svih pred zakonom. U radu svakog organa normalno je da kod donošenja različitih rješenja/odлуka može doći i često dolazi do grešaka, pa i nepravilne primjene zakonskih normi.

S tim u vezi, upravo korektivna uloga inspekcijskog organa u uređivanju stanja u određenoj upravnoj oblasti, omogućuje odnosno daje ovlaštenje inspektoru, da kada utvrdi, može da ukaže na konkretnu povredu materijalnog zakona i inicira ispravku utvrđene greške, (nepravilne primjene materijalnog prava), i to kroz primjenu Zakon o inspekcijama Federacije BiH, kao "*lex specialis*."

Navedeno je svakako u javnom interesu i jedan je od mehanizama osiguravanja jednakih uvjeta za rad svim poslovnim subjektima na teritoriji Federacije BiH. Također i samim postojanjem ovakve odredbe na određeni način će uticati i na ozbiljnost organa uprave, odnosno službene osobe u istom, prilikom odlučivanja i izdavanja takve vrste rješenja.

IV- FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA IMPLEMENTACIJU ZAKONA

Za implementaciju ovog Zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva obzirom da su inspekcijski organi već ranije uspostavljeni i obavljaju svoje poslove po trenutno važećim propisima.